

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΦ216	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΟΛΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κείμενα στις παρυφές των λογοτεχνικών ειδών (11ος-14ος αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/classes.asp		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Πρόκειται για ένα μάθημα που θα ασχοληθεί με περιπτώσεις λογοτεχνικών έργων [π.χ. Στεφανίτης και Ιχνηλάτης, Συντίπας (11ος αι.), διδακτική ποίηση (11ος-12ος αι.), Βασιλικός Ανδριάς Νικηφόρου Βλεμμύδη (13ος αι.), Σημειώσεις γνωμικαί Θεοδώρου Μετοχίτη (14ος αι.)], από μια περίοδο περίπου τριών αιώνων (11ος-14ος), τόσο από τον πεζό όσο και από τον ποιητικό λόγο, τόσο με λόγια όσο και με δημώδη γλωσσικά χαρακτηριστικά, με συνδυασμό τους στοιχείο την δυσκολία καταχώρησής τους σε ένα συγκεκριμένο γραμματειακό-λογοτεχνικό είδος. Με αφετηρία τις παραπάνω ιδιαιτερότητες οι φοιτητές θα κληθούν να εξοικειωθούν με ζητήματα όπως τα παρακάτω:

- Τι σημαίνει λογοτεχνικό είδος για τους Βυζαντινούς κατά την εν λόγω περίοδο και ποιοι είναι οι σημερινοί –ενδεχομένως διαφορετικοί– διαχωρισμοί.
- Ποια είναι τα ξεχωριστά χαρακτηριστικά του κάθε έργου τα οποία θα μπορούσαν να

χαρακτηριστούν ειδολογικά.

- Ποια η πρωτοτυπία στην παραγωγή αυτών των έργων και ποια ενδεχομένως η σχέση τους με το πολιτισμικό περιβάλλον εντός και εκτός Βυζαντίου.

- Ποιες οι γενικότερες τάσεις και τα ρεύματα του πολιτισμού στα οποία θα μπορούσαν να ενταχθούν αυτές οι αλλαγές. Είναι μπροστά από την εποχή τους ή επαναλαμβάνουν λογοτεχνικά φαινόμενα παλαιότερων περιόδων;

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στα λογοτεχνικά είδη της περιόδου.

2. Παρουσίαση των βασικών έργων με τα οποία θα ασχοληθούμε.

3. Έργα που σχετίζονται με τη λογοτεχνική παραγωγή εκτός Βυζαντίου.

4. Καινοτομίες στο πολιτισμικό τοπίο της Κωνσταντινούπολης.

5. Έργα που σχετίζονται με λογοτεχνικά φαινόμενα παλαιότερων εποχών (αρχαιότητα, ύστερη αρχαιότητα).

6. Είδη μετά την άλωση του 1204 και είδη που αντανακλούν την ύστατη προσπάθεια ανανέωση του βυζαντινού πολιτισμού.

7. Υπάρχουν περιπτώσεις πρωτοπορίας ανάμεσα στους βυζαντινούς συγγραφείς;

8. Συμπεράσματα για το τέλος αυτής της περιόδου (αρχές 14ου αι.). Συζήτηση πώς φαινόμενα που προσδιορίζονται μέσα από σημερινούς όρους, όπως τη λεγόμενη «Παλαιολόγεια αναγέννηση», επηρέασαν τα λογοτεχνικά είδη, ως μία τελευταία αναλαμπή ή μία μετάβαση στη λογοτεχνική παραγωγή.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	• Διδακτικό Υλικό (αρχεία, διαφάνειες, παρουσιάσεις, μελέτες) και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb• Επικοινωνία μέσω email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,</i>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις, μελέτη και	39

Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	ανάλυση βιβλιογραφίας	
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83
	Τελική γραπτή εξέταση	3
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τρίωρη Γραπτή Εξέταση που θα άπτεται ζητημάτων: α) σχετικών με την εξέλιξη των λογοτεχνικών ειδών στην εν λόγω εποχή, β) σχετικών με συγκεκριμένα έργα και τα χαρακτηριστικά τους, γ) που αφορούν ζητήματα όπως τις πολιτιστικές μετατοπίσεις και την πνευματική εξέλιξη.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτικοί τίτλοι από έργα και μελέτες:

- H. G. Beck, *Ιστορία της βυζαντινής δημόδους λογοτεχνίας*, μτφ. Νίκη Eideneier, Αθήνα 1993
- Floris Bernard, *Writing and Reading Byzantine Secular Poetry, 1025-1081*, Oxford 2014
- B. Byden-K. Hult, *Theodore Metochites on ancient authors and philosophy: Semeioseis gnotikai 1-26 & 71*, Γκέτεμποργκ 2002
- H. Eideneier, *Πτωχοπρόδρομος*, Ηράκλειο 2013
- M. Hinterberger, Δημόδης και λόγια λογοτεχνία: Διαχωριστικές γραμμές και συνδετικοί κρίκοι, στο P. Odorico-P. Agaritos (επιμ.), *Pour une "nouvelle" histoire de la littérature byzantine. Actes du colloque international philologique. Nicosie, 25-28 mai 2000*, Dossiers Byzantins 1, Paris 2002, σ. 153-165
- P. Marciniak, Reinventing Lucian in Byzantium, *DOP* 70 (2016), σ. 1-14
- Margaret Mullett, The Madness of the Genre, *DOP* 46 (1992), σ. 233-243
- M. Ch. G. Müller-M.Th. Kiessling, *Θεοδώρου τοῦ Μετοχίτου Ὑπομνηματισμοὶ καὶ σημειώσεις γνωμικαί: Theodori Metochitae Miscellanea philosophica et historica*, Λειψία 1821· ανατ. Ἀμστερνταμ 1966
- R. Romano (επιμ.), *La satira bizantina dei secoli XI-XV*, Torino 1999
- Διάφορα λήμματα από το λεξικό A. P. Kazhdan (εκδ.), *The Oxford Dictionary of Byzantium*, τ. 1-3, Νέα Υόρκη-Οξφόρδη 1991, όπως Genre, literary, τ. 2, σ. 832 /

Philopatris, τ. 3, σ. 1657, Seth, Symeon, τ. 3, σ. 1882-3 / Syntipas, τ. 3, σ. 1997 /
Timarion, τ. 3, σ. 2085, κ.ά.